

TIJDSCRIFT

VAN HET

NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP

VOOR

MUNT- EN PENNINGKUNDE

ONDER DE ZINSPREUK

„Concordia res parvae crescunt“

TE

AMSTERDAM

3° Jaargang — 1° Aflevering

AMSTERDAM

G. THEOD. BOM EN ZOON

1895

VERGADERINGEN

VAN HET

Nederlandsch Genootschap voor Munt- en Penningkunde

in 1894.

(Uittreksels uit de Notulen).

Bestuursvergadering 24 Mei.

..... Worden benoemd tot buitenlandsche leden de heeren: W. O. GALLOIS, lid van den Raad van Nederlandsch Indië, te Batavia, op voorstel van de heeren VAN DER CHIJS en ROEST; P. H. BORDEAUX te Neuilly op voorstel van mejuffrouw DE MAN en den heer ROEST; en JOHN EVANS te Hemel Hempstead (Engeland) op voorstel van de heeren BESIER en BATAERD.

.... De bestuursvergaderingen zullen in 't vervolg gehouden worden op vaste data — en wel den 3^{en} Donderdag van Mei en den 2^{en} Donderdag van October.

.... Naar aanleiding van eene missive van den heer A. HOLLESTELLE te Tholen, waarbij wordt medegedeeld dat de kopij voor eene 2de uitgave van het in 1892 verschenen werk „Het Schild en de daarmede in verband staande ponden-stelsels” gereed is en het Genootschap verzocht wordt de inhoud aan hetzelfde oordeel te mogen onderwerpen — wordt besloten eene Commissie te vormen om aan de wenschen van den schrijver te gemoet te komen.

... Op de jaarlijksche algemeene vergaderingen zal voor de pers eene afzonderlijke tafel worden beschikbaar gesteld.

JOH. W. STEPHANIK,
Secretaris.

TH. M. ROEST,
Voorzitter.

Bestuursvergadering 17 Juni.

Wordt benoemd tot buitenlandsch lid de heer PAUL CH. STROEHLIN, voorzitter van 't Numismatisch Genootschap te Genève die door 's Lands Regeering belast is met eene beschrijving der munten van Zwitserland en verschillende posten bekleedt, die hem als wetenschappelijk man kenmerken.

In zake de Commissie-HOLLESTELLE zijn verschillende brieven ingekomen van leden, waarbij deze verklaren geene zitting te kunnen nemen in deze commissie van beoordeeling --- het Bestuur wenscht dus de kopij niet te ontvangen.

JOH. W. STEPHANIK,
Secretaris.

TH. M. ROEST,
Voorzitter.

3e jaarlijksche algemeene vergadering, 17 Juni
Muntgebouw, Amsterdam.

Tegenwoordig zijn de heeren ROEST, BESIER, CORBELIJN BATAERD, STEPHANIK, VAN DIJK VAN MATENESSE, Jhr. DE GREZ, Jhr. SNOECK, VAN EEGHEN, BOM, BRUYNESTEYN, VAN DEN BRANDELER, KUIPERS, Mr. DEKETH, Jhr. SPEELMAN, Burggraaf DE JONGHE en DE WITTE.

Afwezig met kennisgeving zijn de heeren TER GOUW, Mr. ENSCHEDÉ, ZWIERZINA, ABELEVEN, LANSCHOT, Mr. FEITH, VAN GEMUND, MEIJER, Mejuffrouw DE MAN, de heeren GERADTS, DU CROcq, RUIJS DE PEREZ, CUMONT, Jhr. VAN EERSEL, Dr. NAVEAU en VANDEN BROECK.

De voorzitter heet de aanwezigen hartelijk welkom en zegt hun dank voor hunne talrijke opkomst; hij betreurt het zeer te moeten wijzen op de ledige plaatsen, die de heeren LOOIJEN en DUMOULIN, beiden ijverige beoefenaars der numismatiek, hebben achtergelaten en op 't

verlies dat ons zoo kort geleden weêr trof, toen de heer SMITS VAN NIEUWERKERK aan 't Genootschap ontviel.

Overgaande tot de agenda worden benoemd:

Tot eere lid: de heer Burggraaf B. DE JONGHE, voorzitter van 't Belgisch Genootschap voor Munt- en Penningkunde — nog niet ter vergadering aanwezig;

tot gewoon lid: de heeren: Dr. H. J. DE DOMPIERRE DE CHAUFÉPIÉ te 's Gravenhage, H. G. DU CROCQ te Amsterdam, Mr. G. N. DE STOPPELAAR te Middelburg en A. J. C. VAN GEMUND te Haarlem;

tot buitengewoon lid: de heeren Jhr. P. L. VAN MEEUWEN te Leiden, A. TH. HARTKAMP te Amsterdam, E. PH. ERFMANN te Rotterdam, W. J. FREDZESS te 's-Gravenhage, Jhr. H. E. RAM, en Mr. F. A. J. VAN LANSCHOT, beiden te 's-Hertogenbosch.

Dank zij de ontvangst van een geschenk, groot *f* 100.—, bedroegen de ontvangsten in 1893 *f* 780.84, de uitgaven *f* 761.61, zoodat er een batig saldo van *f* 18.93 in kas blijft.

De Secretaris leest 't jaarverslag, dat tot geene opmerkingen aanleiding geeft.

Burggraaf B. DE JONGHE, die inmiddels ter vergadering is gekomen, wordt door den Voorzitter welkom geheeten met de mededeeling dat

de vergadering op voorstel van het Bestuur hem zoeven tot eerlid benoemd heeft.

De benoemde bedankt in de meest heusche woorden voor de hem ten deel gevallen onderscheiding, die hij volgaarne aanneemt en be-tuigt ten hoogste te waardeeren.

Noch 't verslag van den Conservator, noch dat van de Commissie voor 't Tijdschrift, geeft aanleiding tot besprekingen.

Bij de benoeming van 2 leden van 't Bestuur verkrijgt de heer Mr. L. W. A. BESIËR 8, de heer H. G. DU CROCQ 8 en de heer VAN DIJK 1 stem, zoodat beide eerstgenoemden gekozen zijn. Tot 3e lid in de Commissie voor 't Tijdschrift wordt mejuffrouw M. DE MAN met algemeene stemmen aangewezen.

Voor 't Tijdschrift wordt een crediet van f 595.— toegestaan.

Goedgekeurd wordt op voorstel van 't Bestuur eene bijvoeging bij art. 4 Huish. Reglement, luidende:

„Ontstaat tusschentijds eene vacature, dan „is het Bestuur bevoegd daarin tijdelijk te voorzien.”

Als plaats van bijeenkomst voor de Jaarlijksche Vergadering in 1895 wordt Middelburg aangewezen.

Niets meer aan de orde zijnde, leest de heer Burggraaf B. DE JONGHE, een belangrijk opstel

over „Deux monnaies de Philippe II, frappées à Bois-le-Duc en 1581”.

De heer ALPHONSE DE WITTE brengt zijn hartelijken dank uit voor de eer aan de Belgische zustervereniging bewezen, door 't benoemen van haren President tot eereid. Als eenig aanwezige Belg, vertrouwt hij de tolk te zijn van zijne Belgische medeleden. Spreker doet daarna mededeelingen omtrent de „mites d'Utrecht frappées sous CHARLES — QUINT à Anvers 1537-39 — welke hij met een tweetal clichés voor 't Tijdschrift afstaat.

Voor de verzamelingen biedt de heer Mr. DEKETH verschillende Nederlandsche munten aan, waaronder proefafslagen met 't borstbeeld van Koningin WILHELMINA, welke door den Voorzitter onder dankbetuiging worden aanvaard.

Na de rondvraag sluit de Voorzitter de vergadering.

JOH. W. STEPHANIK,
Secretaris.

TH. M. ROEST,
Voorzitter.

Bestuursvergadering 11 October.

De voorzitter zegt een woord van dank aan den heer DU CROCC, die voor de verzamelingen eene eikenhouten munt- en penningkast liet vervaardigen en die aan 't Genootschap ten geschenke gaf.

Wordt besloten die candidaten, welke tweemaal op de jaarlijksche vergaderingen niet aangenomen zijn, van de candidatenlijst te schrappen, zoodat de candidaat in dit geval op nieuw voorgesteld moet worden.

Tot buitenlandsch lid wordt benoemd de heer Dr. phil KARL HAMANN te Hamburg, op voorstel van de heeren Dr. CALAND en ROEST.

Naar aanleiding van ontvangen opmerkingen zal het Bestuur in de a. s. Jaarlijksche Vergadering nog eens het vergaderen op Zondag ter sprake brengen en een voorstel zien uit te lokken, waarmede ook zij genoeg kunnen nemen, die voor volstrekte Zondagsrust ijveren.

JOH. W. STEPHANIK,
Secretaris.

TH. M. ROEST,
Voorzitter.

Jaarverslag 1894 van den Secretaris.

Het zal u zeker aangenaam zijn te vernemen dat ons Genootschap op het jaar 1894 mag terugzien, als op een tijdvak van bloei en vooruitgang.

Vormden wij op ultimo December 1893 een kring van 67 personen, deze kring werd in den loop van verleden jaar tot 77 uitgebreid, niettegenstaande wij het verlies te betreuren hebben van onzen vriend, den heer F. L. J. DUMOULIN te Maastricht († 1 Mei), lid-oprichter en van de heeren Jhr. GUSTAVE DE STUERS te Brussel († 6 Maart) en Dr. phil. KARL HAMANN te Hamburg († 22 Nov.)

Dit ledental is samengesteld uit:

- 1 eere lid — den heer Burggraaf B. DE JONGHE te Brussel, den 17^{en} Juni bij acclamatie als zoodanig benoemd,
- 25 gewone leden,
- 21 buitengewone leden en
- 30 buitenlandsche leden — te zamen dus 77 leden.

Bestuur.

In de vergaderingen van 18 Juni en 24 September 1893 werden door U tot Bestuurderen aangewezen:

Voorzitter	de heer	TH. M. ROEST.
Vice-Voorzitter	„	Mr. L. W. A. BESIER.
Penningmeester	„	C. H. F. A. CORBELIJN BATTARD.
Secretaris	„	JOH. W. STEPHANIK.
Conservator	„	H. G. DU CROCQ.

van welke de heer BESIER 17 Juni 1894 herkozen is, zoodat uw Bestuur thans nog uit diezelfde heeren bestaat.

Vergaderingen.

Behalve de jaarlijksche algemeene vergadering op 17 Juni, hadden er nog 3 bestuursvergaderingen plaats, van welke hierachter de uittreksels uit de notulen zullen volgen.

De rekening 1894 sluit met een bedrag in ontvangsten van *f* 825.49, in uitgaven van *f* 776.11, zoodat een batig saldo van *f* 49.38 overblijft.

Het Tijdschrift ondervond geene vertraging en vindt, dank zij 't aangroeien van 't aantal intekenaars niet-leden eene ruimere verspreiding.

Evenals 't vorig jaar gewerd ons van H. M.

de Koningin-Weduwe Regentes eene betuiging van Hare hooge tevredenheid voor het aanbieden van den gebonden 2^{en} jaargang van 't Tijdschrift. Op aanvraag van den schrijver, den heer A. HOLLESTELLE, te Tholen, heeft uw Bestuur getracht eene Commissie samen te stellen ten einde eene nieuwe en meer uitvoerige uitgave van het in 1892 verschenen werk „Het Schild en de daarmede in verband staande pondenstelsels” te beoordeelen en den schrijver op muntkundig gebied van advies te dienen. Wij mochten er echter niet in slagen eene dusdanige Commissie te vormen.

Verdere maatregelen van orde, genomen in 't belang van 't Genootschap zult gij hierachter in de extracten der notulen vinden.

Ik eindig met een woord van dank aan mijne mede-bestuurderen voor hunne vriendschappelijke samenwerking.

Amsterdam,
9 Juni 1895.

JOH. W. STEPHANIK.

Inkomsten en Uitgaven van 't Nederlandsch Genootschap voor Munt- en Penningkunde
Genootschapsjaar 1894

<i>Ontoangsten.</i>			<i>Uitgaven.</i>		
Aan Saldo A. P.	f	1893	Per Tijdschrift en verzending.	f	63478
„ Contributiën	„	53286	„ Onkosten Penningmeester	„	3683
„ Tijdschrift:			„ „ Secretaris . . .	„	2350
Verkochte exemplaren.	„	14330	„ Saldo	„	4938
Meerdere overdrukken.	„	4940			
	f	74449		f	74449

Nagezien en goedgekeurd in de Jaarlijksche Vergadering van 14 Juni 1895, gehouden te Middelburg.

(was get.) H. J. DE DOMPIERRE DE CHAUFÉPIÉ.

„ „ G. N. DE STOPPELAAR.

Verslag van den Conservator.

Aangenaam is het mij, den Leden van ons Genootschap verslag te geven van al hetgeen aan de Bibliotheek en aan onze numismatische verzameling is toegevoegd. Gaarne had ik onze aanwinsten grooter gewenscht. De meeste werken zijn echter van zeer belangrijken aard, o. a. het werk van gebroeders F. en E. GNECCHI „Monete di Milano”.

Onze numismatische verzameling werd met 94 stuks vermeerderd.

Dringend beveel ik de verzamelingen van het Genootschap in de belangstelling der Leden aan.

Juni 1895.

De Conservator,
H. G. DU CROCQ.

Aanwinsten van de Bibliotheek.

Recherches numismatiques. Extr.

Poids de marchandises des anciennes provinces belgiques. Extr.

Médaille religieuse de Notre-Dame de Bon-Secours
à Bruxelles. Extr.

Notes sur quelques poids monétaires, intéressant
les Pays-Bas. Extr.

Geschenk van den Heer A. DE WITTE.

Saggio di Bibliografia numismatica delle zecche
Italiane. Milano 1889. 4°.

Moneta di Milano inedite. Milano 1894. 4°. Guida
numismatica. 3^a Edizione.

Geschenk van de Heeren F. en E. GNECCHI.

Appunti di numismatica romana XXXII Estr.

Geschenk van den Heer F. GNECCHI.

Nog niet teruggevonden gouden leeuw van KAREL
DEN STOUTE voor Gelderland. Overdr.

Muntvondst op de Zelhemsche heide. Overdr.

Geschenk van den Heer Th. M. ROEST.

De stempelsnijders van 's Rijks munt te Utrecht,
in de laatste vijftig jaren. Overdr.

Geschenk van den Heer Mr. L. W. A. BESIER.

Trois médailles relatives au Miracle du très Saint
Sang à Boxtel. Overdr.

Méreau des pompiers (brandspuitpenning) d'Eind-
hoven. Overdr.

Penning van de H. Moeder MARIA in den Eyck
te Oirschot. Overdr.

Penninkje van de bedevaart naar St. WILLIBRORD
(Noord Brabant). Overdr.

Draagpenning van CORNELIS MARTINUS PELS, grif-
fier van den Block van de Kerck- en Verwerstraat te
's Hertogenbosch. Overdr.

Geschenk van den Heer Jhr. M. A. SNOECK.

Vervolg op het handboek voor verzamelaars van Ned-Historiepenningen.

Geschenk van den Heer H. KUIPERS.

Les Manuscrits de l' Avignonais GAUCHER BLÉGIER.
Extr.

Le Seigneuriage aux ateliers pontificaux de Sorgues, d' Avignon et de Carpentras. Extr.

Les monnaies de LOUIS Ier d' Anjou, frappées à Avignon. Extr.

Des produits de la charge des prévôts généraux de la monnaie d' Avignon. Extr.

Les différens de la monnaie de Romans (1389—1556)
Extr.

Les dernières monnaies, frappées à Montélimar.
Extr.

Bris officiel du sceau de la cour de l' officialité de Vienne, de la rive gauche de la Galaune, à la mort de l' Archevêque PIERRE PALMIER (1556). Extr.

Notes sur les différens des ateliers d' Aix, de Villefranche et d' Amiens, et sur les dernières monnaies posthumes de HENRI II. Extr.

Quelques douzaines aux croissants de HENRI II.
Extr.

Geschenk van den Heer ROGER VALLENTIN.

Médaille commémorative de J. C. HEDLINGER.

Geschenk van den Heer MAURICE BARBEY.

On a small hoard of saxon sceattas, found near Cambridge. Repr.

Geschenk van Sir JOHN EVANS.

Recueil de documents concernant l' atelier monétaire de Luxembourg. Extr.

Geschenk van den Heer N. VAN WERVEKE.

Catalogi muntvondst. Amersfoort.

„ schilderijen.

Geschenk van den Heer A. BOM.

Verslag der commissie ter verzekering eener goede
bewaring van gedenkstukken van geschiedenis en kunst
te Nijmegen.

Geschenk van den Heer TH. H. A. J. ABELEVEN.

Sou d'or barbare, trouvé en Frise. Extr.

Vervalschte raadspenningen van Zierikzee. Overdr.

Geschenk van Mejuffrouw M. DE MAN.

Door ruiling met ons tijdschrift.

Numismatische Zeitschrift. Wien.

Publications de la Section historique de l' Institut
royal—G.—d. de Luxembourg.

Rivista italiana di numismatica.

Revue suisse de numismatique.

Revue belge „ „

Annuaire de la Société française.

Aanwinsten van de Numismatische Verzameling.

A Munten

Gelderland: 1694 Twee gulden, 1795 Gulden.

Holland: 1606 Tien stuiver.

Utrecht: 1762 Halve ducaton, (Bloemrand) 1763
Halve rijksdaalder.

Bat. Republiek: 1805 Rijksdaalder.

Koninkrijk-Holland: 1808 Vijftig stuiver.

Koninkrijk der Nederlanden: 1840 Rijksdaalder, 1875
Cent, (proefmunt) 1891, $\frac{1}{2}$ Cent, 1892 Gulden,
 $\frac{1}{4}$ Gulden, Cent, 1893 $\frac{1}{4}$ Gulden, 10 Cent.

Geschenk van den Heer Mr. P. DEKETH.

Gelderland: _____ Gerhard II. Denier.
 „ 1377/93 Willem I. Groot.
 „ 1377/93 „ „ „ van Roermond.
 „ 1402/23 Reinald IV. $\frac{1}{2}$ Groot.
 „ 1423/73 Arnold. Dubbele groot.
 „ 1474 Karel de Stoute. Vuurijzer.
 „ 1492 Maximiliaan. „
 „ 1492/1538 Karel van Egmond. Rijder
gulden.
 „ 1492/1538 Karel van Egmond, Dubbele
stuiver.
 „ 1492/1538 Karel van Egmond. Snaphaan.
 „ 1543/1555 Karel V. Halve stuiver.
 „ 1543/1555 „ „ Hollantsche penninck.
 „ 1543/1555 „ „ Swarte corte.
 „ 1566 Philips II. $\frac{1}{3}$ Philipsdaalder.
 „ 1569 „ „ Kruisrijksdaalder.
 „ Myt.
 „ Drie myt.
 „ 1587, 88, 91 Oorten, 1641 Dubbele stuiver,
1663 Ducaton, 1753, 58, 68, 83, 85, 88,
94 Duiten.

Gelderland. (Steden) 1480 Zutfen. Witpenning of
 Albus.
 " " Zutfen. Plak.
 Utrecht. Otto vander Lippe. Denier.
 " Otto van Holland. Denier
 O. I. Compagnie. Gelderland. 1788. $\frac{1}{2}$ Duit.
 Geschenk van den Heer TH. M. ROEST.

Gelderland. z. j. Philips II. Stuiver, 1756 $\frac{1}{4}$ Ned.
 gulden. (H)., 1756 $\frac{1}{2}$ Duit. (Z)., 1757 $\frac{1}{2}$ ver-
 sierde Duit. (Z)., 1759 $\frac{1}{4}$ Ned. gulden, 1785
 Dubbele stuiver.

Gelderland. (Steden) 1685 Nijmegen. Dubbele stuiver
 " " 1690 Zutfen, Acht en twintig
 (klop HOL).
 " " 1590 Culemborg. Floris van Pal-
 lant. Duit of twee penningen.

Holland. 1296/1299 Jan I. Denier van Dordrecht.
 " 1345/1359 Willem V. Zwarte tournois of
 groot met den leeuw.
 " 1345/1359 Willem V. Botdrager.
 " 1586 Leycesterdaalder, 1723 Duit, 1738 Stuiver
 1739 Duit, 1749 $\frac{1}{2}$ Ned. Gulden. 1759 $\frac{1}{4}$
 Ned. Gulden.

West-Friesland. 1601 Roosschelling, 1673 Stuiver (E),
 1678 Scheepjesschelling. 1678 Dubbele stuiver,
 1716 Scheepjesschelling □ 1738 Stuiver (goud),
 1741 Duit (zilver).

Zeeland. 1750 Scheepjesschelling. (pdf.)

Bat.-Republiek. 1802 $\frac{1}{8}$ gulden.

Koninkrijk Holland. 1808 Rijksdaalder, 1809 $\frac{1}{2}$ gulden.

O. I. Compagnie. 1786 Utrecht. Drie gulden, 1786
Gelderland. Drie gulden.

Ned. Indië. 1826 Kwartje, 1839 Gulden.

W. I. Bezittingen. 1794 $\frac{1}{4}$ Gulden.

Geschenk van den Heer H. G. DU CROCQ.

B Gedenkpenningen

1866 Oprichting van den Nederlandschen weerbaar-
heidsbond. B. 54 mM.

Geschenk van den Heer H. G. DU CROCQ.

C Legpenningen

Dugniolle 2148, 2812, 3398, 3463, 3726, 3764, 4534,
verv. v. Loon, No. 185.

Geschenk van den Heer H. G. DU CROCQ.

Dugniolle 3324 (Z.), 3325 (Z.), 3338, 4643.

Geschenk van den Heer A. J. C. VAN GEMUND.

Een notenhouten penningkast. 1.43 × 0.47 M.

Geschenk van den Heer H. G. DU CROCQ.

**Verlag van de Commissie voor de Redactie
van 't Tijdschrift.**

Indachtig dat verscheidenheid behaagt, trachten wij in Jaargang 1894 zooveel mogelijk afwisselingen te brengen in 't onderwerp der artikelen.

M u n t e n.

Wij plaatsten belangrijke brieven over de frankische trientes met 't opschrift TRIECTVM, welke zijdelings tot opmerkingen omtrent de toepassing van Archimedes' wet voor de bepaling van 't gehalte aanleiding gaven. Verder: eene ordonnantie van Karel den Stoute in dato 18 Nov. 1473, waarin het slaan van tot dusver onbekende Gouden Leeuwen voor Gelderland gelast wordt — eene beschrijving van de 's-Hertogenbossche $\frac{1}{2}$ gouden reaal en 't $\frac{1}{2}$ negenmanneke van 1581 — over Uytersche mijten in 1537 te Antwerpen geslagen en aan-

merkingen over de foutieve spelling KONING-RYK met Y op onze tegenwoordige geldstukken. Hiertusschen mochten wij vlechten: beschrijvingen der muntvondsten van Bunschoten, van de Zelhemsche Heide, die ons de tot dusver onbekende $\frac{1}{2}$ albussen van Zutfen, groot en $\frac{1}{2}$ groot van Arnhem en Schelling 1487 van Leeuwarden deed kennen — en van de noordnederlandsche munten in de rue Léopold te Brussel gevonden.

P e n n i n g e n .

Deze rubriek was vertegenwoordigd door beschouwingen en vragen over de Rotterdamse vroedschapspenningen van 1705 — door beschrijvingen van den draagpenning van griffier PELS te 's-Hertogenbosch (1738) — van de vervalschte 16e eeuwse raadspenningen van Zierikzee — door een overzicht van 't 's-Hertogenbossche blikwerkersgild en van hunne tot dusver onbekende gildepenningen en aantekeningen omtrent den officierspenning van Bergen-op-Zoom (1623). Wij plaatsten hierbij de Bossche acte van admmissie om te bedelen (1775), eene beschrijving van den brandspuitpenning van Eindhoven en een 4-tal artikelen over de penningen der in Noord-Brabant talrijke bedevaartsoorden, nl. van 't mirakel van 't H. Bloed te Boxtel, van 't H. Bloed te Bokmeer, van de H. Maria in den Eijck te

Oirschot en van de grot van de H. Maria te Sint-Willibrord. Omtrent de stempelsnijders bevatte de Jaargang uitvoerige levensberichten van J. PH. MENGER en JOHANN CROCKER, met de beschrijvingen van al hunne voortbrengselen op numismatisch gebied.

Zeer veel dank zijn wij verschuldigd aan hen, die zich wilden belasten met levensberichten omtrent onze afgestorven medeleden, de heeren J. A. SMITS VAN NIEUWERKERK te Dordrecht, Jhr. GUSTAVE DE STUERS te Brussel en F. L. J. DUMOULIN te Maastricht.

Onze Jaargang liep uit tot 17 vel à 16 blz. Wel is waar overschreden wij hierdoor de ons gestelde grenzen van 12 vel — doch wij oordeelden dat 't Tijdschrift, als voornaamste band, die onze leden vereenigt, niet ter wille van een klein pecuniair verschil schade mocht lijden.

De platen, die wij ten getale van 5 aan onze medeleden mochten aanbieden, werden door den kundigen Leidschen graveur P. W. M. TRAP vervaardigd, terwijl de firma G. THEOD. BOM EN ZONN weder welwillend als uitgeefster en verspreidster optrad.

*De Commissie voor de Redactie
van 't Tijdschrift,*

TH. M. ROEST.

MARIE DE MAN.

JOH. W. STEPHANIK.

LEDENLIJST

EERE-LEDEN

Namen.	Dagteekening der benoeming
VICOMTE B. DE JONGHE, rue du Trône 60, Brussel.	17 Juni 1894.

GEWONE LEDEN

C. H. F. A. CORBELIJN BATAERD, Notenboom- straat 87, Groenloo. Lid-Oprichter.	
ADRIAAN BOM, Keizersgracht 149, Amsterdam, Lid-Oprichter.	
P. J. VAN DIJK VAN MATENESSE, Schiedam, Lid- Oprichter.	
Jhr. Mr. J. M. H. J. DE GREZ, Hinthamereinde, 's Hertogenbosch, Lid-Oprichter.	
Tht. M. ROEST, Conservator van het Munt- en Penningkabinet van Teyler's Genootschap te Haarlem — Rapenburg 31, Leiden, Lid-Op- richter.	
Jhr. M. A. SNOECK, Kamerheer in b. d. van H. M. de Koningin, Bestuurder van 't Prov. Genootschap van K. en W. in Noord-Brabant, Hintham. Lid-Oprichter.	
JOH. W. STEPHANIK, Conservator van 't Munt- en Penningkabinet van 't Kon. Oudh. Genoot- schap te Amsterdam, Heerengracht 231. Lid- Oprichter.	
Mr. L. W. A. BESIER, Lid van het Munt-college, Maliesingel 20, Utrecht.	12 Juni 1892.
J. GERADTS, Kasteel Aerwinkel, Posterholt (Limburg).	—
Mr. A. J. ENSCHEDÉ, Gemeente-Archivaris, Zijl- straat, Haarlem.	—

O. G. H. HELDRING, Kapitein der Infanterie, Langestraat 30, Amersfoort.	12 Juni 1892.
CHR. J. VAN EEGHEN, Burgemeester, Putten (Veluwe).	—
TH. H. A. J. ABELEVEN, Van Welderenstraat 54, Nijmegen.	—
C. W. BRUINVIS, Oudegracht 184, Alkmaar.	—
J. H. W. UNGER, Gemeente-Archivaris, Kruiskade, Rotterdam.	—
Mejuffrouw MARIE DE MAN, Conservatrice van 't Munt- en Penningkabinet van 't Zeeuwsch-Ge- nootschap der W., St. Pieterstraat, Middelburg.	—
Jhr. C. M. C. A. VAN SYPESTEYN, Lange-Voor- hout 46, 's Gravenhage.	—
Dr. W. CALAND, Conrector, Nieuwe-Binnensingel 46, Breda.	18 Juni 1893.
Jhr. Mr. G. J. TH. BEELAERTS VAN BLOKLAND, Lid 2e Kamer St. G., Koninginnegracht 62, 's-Gravenhage.	—
Mr. W. R. VEDER, Gemeente-Archivaris, Waag- gebouw, Nieuwmarkt, Amsterdam.	—
Mr. J. A. FEITH, Rijks-Archivaris, Martiniplein 18r, Groningen.	—
A. J. C. VAN GEMUND, Architect, Kleine Hout- straat 48, Haarlem.	17 Juni 1894.
Dr. H. J. DE DOMPIERRE DE CHAUFÉPLÉ, Direk- teur van het Koninklijk Munt- en Penningkabi- net, Javastraat 70c, 's-Gravenhage.	—
Mr. G. N. DE STOPPELAAR, Conservator van de oudh. verzameling op het raadhuis, Langedeift 22 23, Middelburg.	—
H. G. DU CROCO, Leidschegracht 11, Amsterdam.	—
L. C. VAN DEN BRANDELER, Kapitein van den Generalen Staf, Sweelinckstr. 34, 's-Gravenhage.	16 Juni 1895.
W. I. FRIEDZESS, Zoutnansstraat 79, 's-Gravenhage.	—
Mr. W. J. ROJAARDS VAN DEN HAM, Utrecht.	—
W. K. F. ZWIERZINA, Ontvanger der Registratie en Domeinen, Oss.	—

BUITENGEWONE LEDEN

W. J. FORTUYN DROOGLEEVER, Oud-Notaris, Gouda.	12 Juni 1892.
Dr. L. P. H. SCHOLS, Maastricht.	—
J. A. ORT, Kolonel, Zwolschestraat 13, Deventer.	—
D. C. MEIJER Jr., Vondelstraat 51, Amsterdam	—
W. M. VAN LANSCHOT, Kruisstraat, 's-Hertogenbosch.	18 Juni 1893.
B. J. A. BRUYNESTEYN, Leidschegracht 83, Amsterdam.	—
H. KUIPERS, Wilhelminastraat 46, Haarlem.	—
J. E. TER GOUW, Krakebeen 38, Hilversum.	—
Mr. P. DEKETH, Piet-Heinstraat 3, 's-Gravenhage.	—
Jhr. H. M. SPEELMAN, Schotersingel 11, Haarlem.	—
Dr. L. J. A. BRAAKENBURG, Leiden.	—
A. C. M. VAN ETTEN, Ingenieur, Damrak 13, Amsterdam.	—
F. H. BARON VAN VERSCHUUR, Willemsplein 12, Arnhem.	—
Jhr. P. L. VAN MLEUWEN, Jur. cand. Leiden.	17 Juni 1894
Jhr. H. E. RAM, Ingenieur, 's-Hertogenbosch.	—
E. PH. ERFMANN, Binnenweg 112, Rotterdam.	—
Mr. F. A. J. VAN LANSCHOT, Huize Zegenwerp, St Michiels-Gestel	—
A. TH. HARTKAMP, Marnixkade 9, Amsterdam.	—
Jhr. Mr. W. C. G. VAN EJSINGA, Leeuwarden.	16 Juni 1895.
JAN HORDIJK JACzn, Dordrecht.	—
J. PH. M. MENGER, Utrecht.	—
AUG. SASSEN, Archivaris, Helmond.	—
Jhr. M. W. SNOECK, Leiden.	—
Mr. W. A. BARON VAN VERSCHUER, 's-Gravenhage.	—

BUITENLANDSCHE LEDEN

E. VANDEN BROECK, rue du Commerce 50, Bruxelles.	12 Juni 1892.
ALPHLDE WITTE, Ingénieur, rue du Trône 49, Ixelles.	—
CAV. ERCOLE GNECCHI, via Gesù 8, Milano.	—

LE COMTE TH. DE LIMBURG-STIRUM, rue Haute Porte 56, Gand.	12 Juni 1892.
G. CUMONT, Avocat a la cour d'appel, rue de l'Aqueduc 19, Bruxelles.	—
LE BARON FÉLIX BETHUNE, Chanoine et prélat de Sa Sainteté, rue d'Argent 43, Bruges	—
CAV. FCO. GNECCHI, via Filodrammatici 10, Milano.	—
MR. J. A. VAN DER CHIJS, Lands-Archivaris, Batavia.	—
CAMILLE PICQUÉ, Conservateur du Cabinet numis- matique à la Bibliothèque royale, rue Dupont 70, Schaerbeek.	9 Aug. 1892.
V. DE MUNTER, Agent de la Banque nationale, rue Haute 30, Audenarde.	—
AMÉDÉE DE ROISSART, Conseiller de la cour d'ap- pel de Bruxelles, avenue de la Couronne 12, Ixelles.	—
MAURICE PROU, Attaché au cabinet des médailles de la Bibliothèque nationale, rue des Martyrs 41, Paris.	—
F. LÉON NAVEAU, Docteur en droit. Chateau de Bommershoven, Tongres.	—
DR. HANS RIGGAUER, Conservator des k. Münz- kabinets, München.	—
ARTHUR ENGEL, rue de la Tour 40, Paris-Passy.	—
LE BARON JEAN BETHUNE, Oost-Roosbeke.	—
CHARLES VAN SCHOOR, Procureur général près la cour d'appel de Bruxelles, avenue Louise 93, Brux.	—
P. I. B. RUIJS DE PEREZ, rue Joseph II 26, Bruxelles.	18 Juni 1893.
LE CHEV. FRED. MAYER VAN DEN BERGH, rue de l'Hôpital 21, Anvers.	—
ROGER VALLÉNTIN, Officier d'Académie; Receveur des Domaines, St. Péray (Ardèche).	8 Sept. 1893.
MAURICE BARBEY, Château de Valleyres, Valleyres.	—
LE CHEV. L. C. M. VAN EERSEL, Major d'Etat-major, — Chef d'Etat-major de la 2 ^{ieme} Dn. de Cav ^{ie} ., Quai des Moines 9, Gand.	—
GEORGE C. ADAMS, Box 171, Oneonta (New-York).	—

H. C. DOUWES DEKKER, Controleur 2e klasse b/h. binnenlandsch bestuur, Padang Oelak Tanding.	8 Sept. 1893.
ROBERT A. C. THIRKELL, Collins-street, Tattersall's Club, Hobart, Tasmania.	24 Sept. 1893.
P. H. BORDEAUX. Avocat, rue Charles Lafitte 97, Neuilly sur Seine	24 Mei 1894
JOHN EVANS, Nash Mills, Hemel Hempstead, London.	--
W. O. GALLOIS, Vice-President van den Raad van Ned.-Indië, Batavia.	—
PAUL CH. STROEHLIN, Président de la Société Suisse de Numismatique, rue de la Cité 20, Genève.	17 Juni 1894.
A. VISART DE BOCARMÉ, rue des Aiguilles 18, Bruges.	5 Juli 1894.
DR. PHIL. KARL HAMANN, Heerenstrasse 4, Hamburg. (overl. 22 Nov. 1894).	11 Oct. 1894.

ERRATA.

Faargang II 1894:

Blz. 103 7e regel van boven staat: als N°. 42, lees: N°. 43.

In dezen Faargang:

Blz. 18 4e regel van boven staat: schyn, lees: schijn.

„ 18 12e „ „ „ „ VAN E, „ VAND

„ 68 3e „ „ „ „ la ville, „ celle.

„ 72 2e „ „ „ „ n'approchant, lees:
n'approchent.

„ 73 13e „ „ „ „ poinçons, lees: coins.

„ 73 6e „ „ onderen „ et dont le dessin suit,

Voeg hierbij:

La pièce porte en trois lignes les mots:

„CHRIS—SEVL·EST—TOVT”

dans un grénétis; légende. en lettres

microscopiques: „..... RELIGIE

VSEMEN”. — Ce méreau est sans

doute du même temps que le suivant,

dont voici le dessin:

„ 76 9e „ van boven staat: e. a. possède, lees:
possède e. a.

„ 78 12e „ „ „ „ poinçon, lees: coin ²)

„ 78 3e „ „ onderen „ poinçon, „ coin.

Blz. 79 10 ^e regel van boven staat:	Fontainiers,	lees:
	Fontainistes.	
„ 92 13 ^e „ „ onderen „	Siècle,	lees: Siècle.
„ 156 3 ^e „ „ „ „	31 ^d „ 39 ^d	
„ 185 laatste regel,	„ 1491, „ 1391.	
„ 215 6 ^e regel van boven „	HUYGEN,	lees:
	HUYGHEN.	
„ 216 13 ^e „ „ „ „	ADAMS, „	
	ADAMSZ.	
„ 217 8 ^e „ „ onderen „	MERTENSSN,	lees:
	MERTENSEN.	
„ 221 5 ^e „ „ „ „	Chantraini, „	
	Chantraine.	
„ 240 10 ^e regel van boven „	varieteit. „	varieteit.
„ 245 9 ^e „ „ „ „	Billonnoir, enz., lees:	
	Billon noir inédit frappé à Vilvorde	
	par JEAN III, duc de BRABANT (1312—	
	1355), par M. G. CUMONT. Histoire	
	numismatique du Barrois (cinquième	
	article), par M. L. MAXE-WERLY.	

INHOUD.

	Blz.
De stempelsnijders van 's Rijks Munt te Utrecht in de laatste 50 jaren II (D. VAN DER KELLEN) door L. W. A. BESIËR	5
De Alkmaarsche Vroedschapspenning, door C. W. BRUINVIS	52
Twee herinneringsmedailles, uitgereikt te Vlis- singen, door M. G. A. de M.	71
Des méreaux d'admission à la S ^{te} Cène et en particulier, de ceux de la ci-devant église wal- lonne d'Aix-la-Chapelle et de la ville de Harlem, par M. W. J. FREDZESS	68
Médaille de la Société „De Bouwkundige Vakken” à Eindhoven, par M. A. S.	81
Inhoudsopgave der Tijdschriften die het Genoot- schap in ruiling ontvangt . 83, 163, 245 en	282
Strooipenning geslagen bij het 50-jarig jubilee van den Heer G. M. FRENCKEN, als burgemeester der gemeente Asten, door AUG. SASSEN . . .	85
Médailion uniface de MAURICE DE NASSAU, Prince d'Orange, par M. ROGER VALLENTIN . . .	89

	Blz.
Muntvondst van 's Hertogenbosch, door Dr. H. J. DE DOMPIERRE DE CHAUFÉPIÉ.	94
Het Gild van Jan Baptist, te Waalwijk en Besoijen, (Noord-Brabant) door S.	110
Sceattas Anglo-Saxons inédits ou peu connus, par M ^{lle} MARIE DE MAN.	117
Huis- of Hulpmunt in de gevangenis te 's Hertogenbosch, door M. A. S.	147
Het leven en de werken van den stempelsnijder JOHANN CROCKER, door A. J. C. VAN GEMUND	149, 226 en 262
Penning, Bergen-op-Zoom 1831 en noodmunt Bergen-op-Zoom 1588 (Bladvulling)	161
Die Munzen der Herrschaft Anholt, door TH. M. ROEST	167
Eenige opmerkingen naar aanleiding van de penningen, afgebeeld bij VAN LOON, blz. 151, door W. S.	212
ISABELLA of ELISABETH, door Dr. L. J. W. SMIT	223
Annuaire numismatique Suisse. Arabisch-Spaansche munten	243
De la circulation des florins d'Utrecht en Dauphiné, à Avignon et dans le Comtat, par M. ROGER VALLENTIN	247
Drie penningen op het 50-jarig jubilee der Nieuwe Koninklijke Harmonie te Tilburg in 1893, door M. A. S.	253
Zeven religieuse draagpenninkjes op Onze Lieve Vrouw van 's-Hertogenbosch, door M. A. S.	255
Quatre monnaies de GUILLAUME de Bronckhorst,	

Blz.

seigneur de Batenbourg et de Steyn (1556— 1573), par M. le V ^{te} BAUDOIN DE JONGHE .	257
Vergaderingen van het Nederlandsch Genootschap voor Munt- en Penningkunde in 1894 (Uittrek- sels uit de notulen).	285
Jaarverslag 1894 van den Secretaris	292
Jaarverslag van den Penningmeester	295
Jaarverslag van den Conservator	296
Jaarverslag van de Commissie voor Redactie van 't Tijdschrift	303
Ledenlijst van het Nederlandsch Genootschap voor Munt- en Penningkunde	306
Errata	311
Inhoudsopgave	313
Verwijzing der platen.	316
